

3. Borgermøde Skalsådal

Nørbæk Efterskole, 8. marts 2022

Mariagerfjord
Kommune

Randers Kommune

VIBORG
KOMMUNE

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

PROJEKTET ER FINANSIERET AF:

VELUX FONDEN

Program

- Kort om LIFE IP Natureman projektet
- Forløbet indtil videre
- Fremtidsfortællinger om vandet
- Fremtidige muligheder i landskabet
- Fælles vision
- Pause
- Arbejde i tematiske grupper
- Opsamling og næste skridt

A wide river flows through a lush green landscape under a cloudy sky. The river is the central focus, winding through a valley with green fields and dense vegetation on the banks. The sky is filled with large, grey clouds, with some blue visible. The overall scene is peaceful and natural.

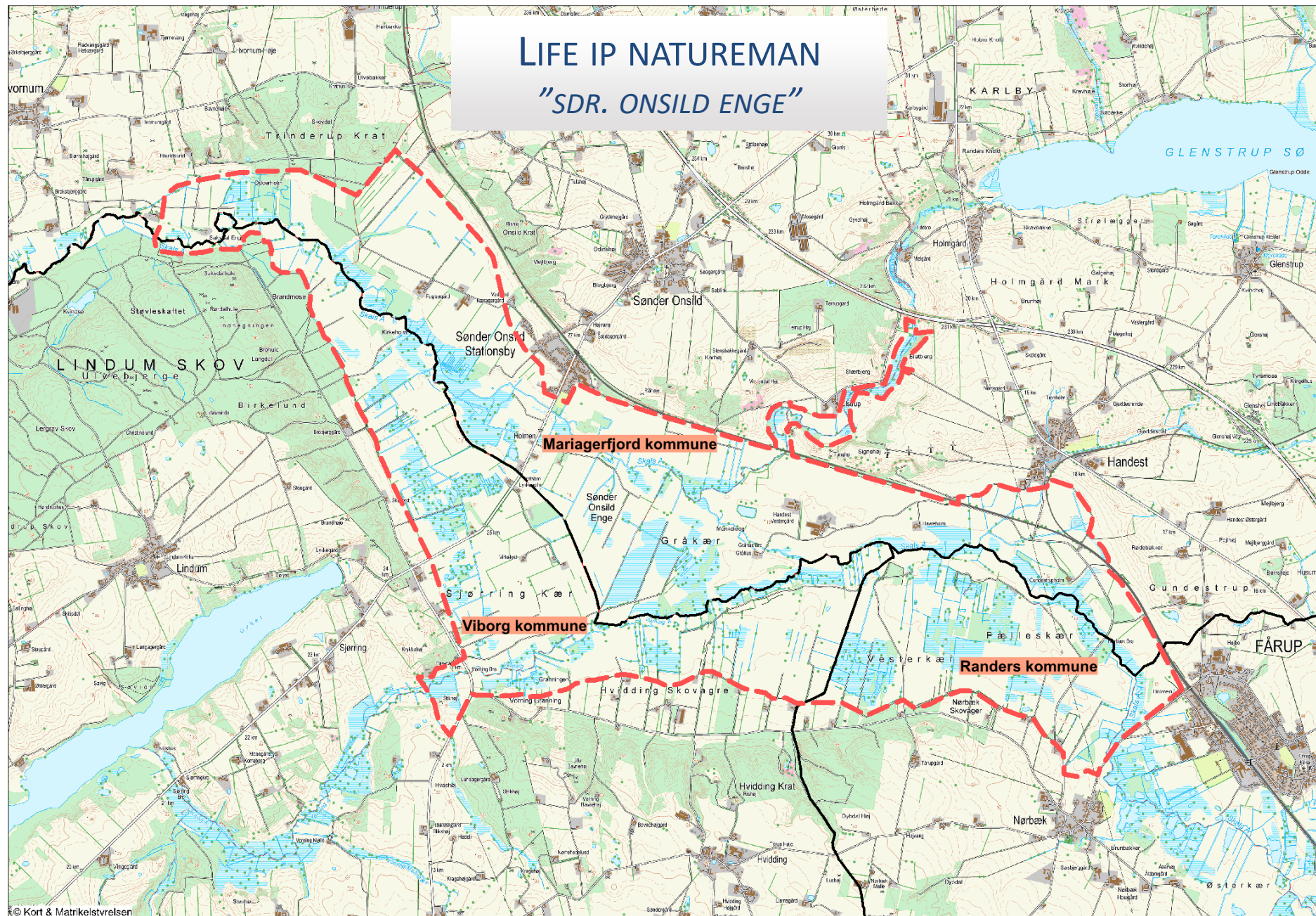
LIFE IS NATUREMAN

Skalsådalen borgermøde 08. marts 2022

En kort opsummering

LIFE IP NATUREMAN "SDR. ONSILD ENGE"

LIFE IP NATUREMAN "LANDMANDEN SOM NATURFORVALTER"

LIFE IP NATUREMAN – SDR. ONSILD ENGE

Mulighedskatalog:

- Klima-lavbundsprojekter (CO₂)
- Sammenbinding af naturarealer og naturpleje
- Bedre arrondering af landbrugsjord gennem jordfordeling
- Grundvandsbeskyttelse
- Lokal udvikling – et godt sted at bo
- Stier, bord-bænkesæt, kanopladser, fiskerampe

- Hvordan kan vi opnå det i en samlet proces?

- Multifunktionel jordfordeling (MUFJO)

MUFJO – Multifunktionel jordfordeling

Interesser af direktivforpligtende karakter:

Interesse:	☐
1. Rent vandmiljø	☒
2. Rent drikkevand	☒
3. Natura 2000 og bilag IV-arter	☒
4. Reduktion af drivhusgasser	☒

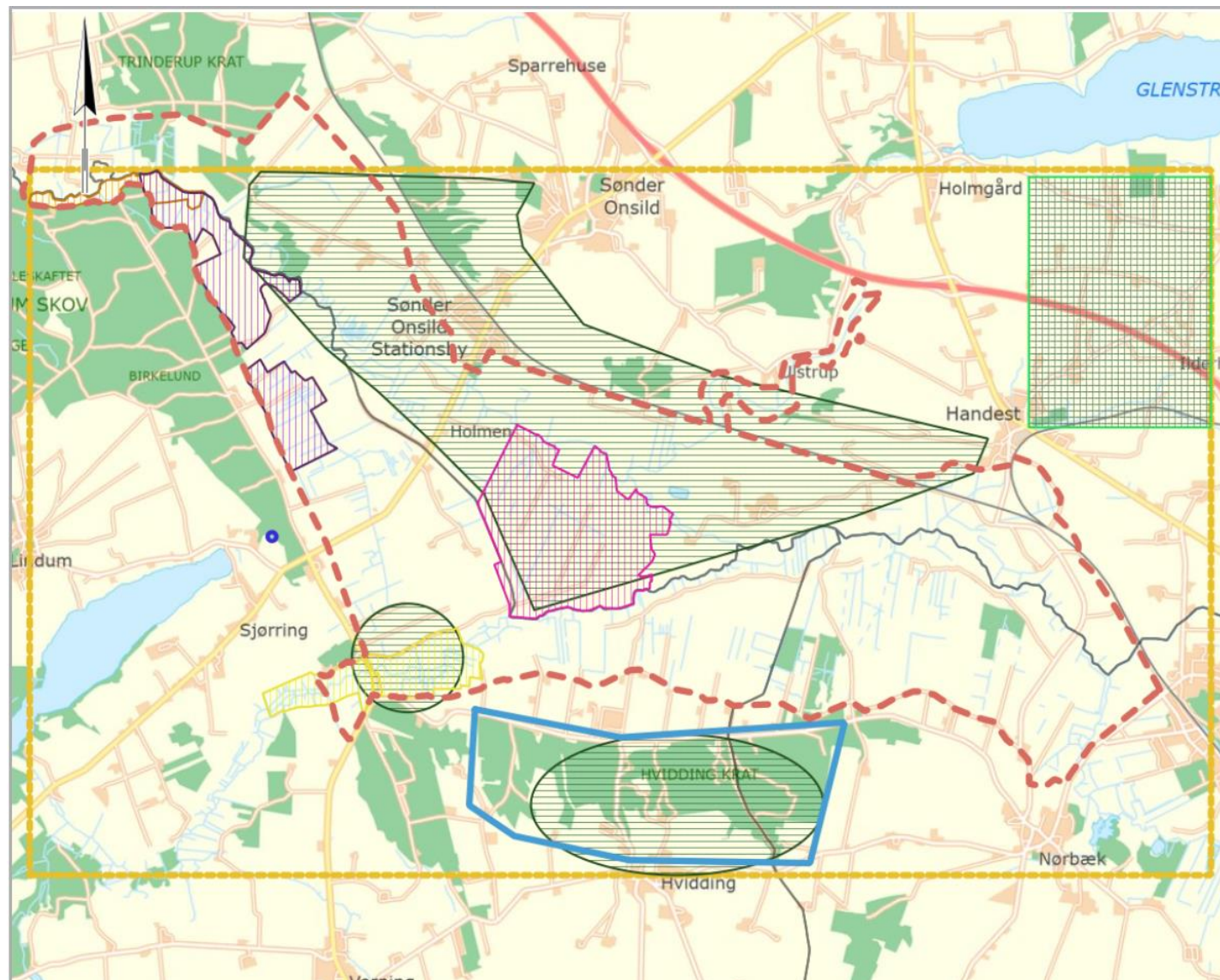
Nationale interesser med høj prioritet:

5. Klimatilpasning	☐
6. Natur og biodiversitet	☒
7. Skovrejsning	☒
8. Økologisk landbrug	☒

Øvrige nationale interesser:

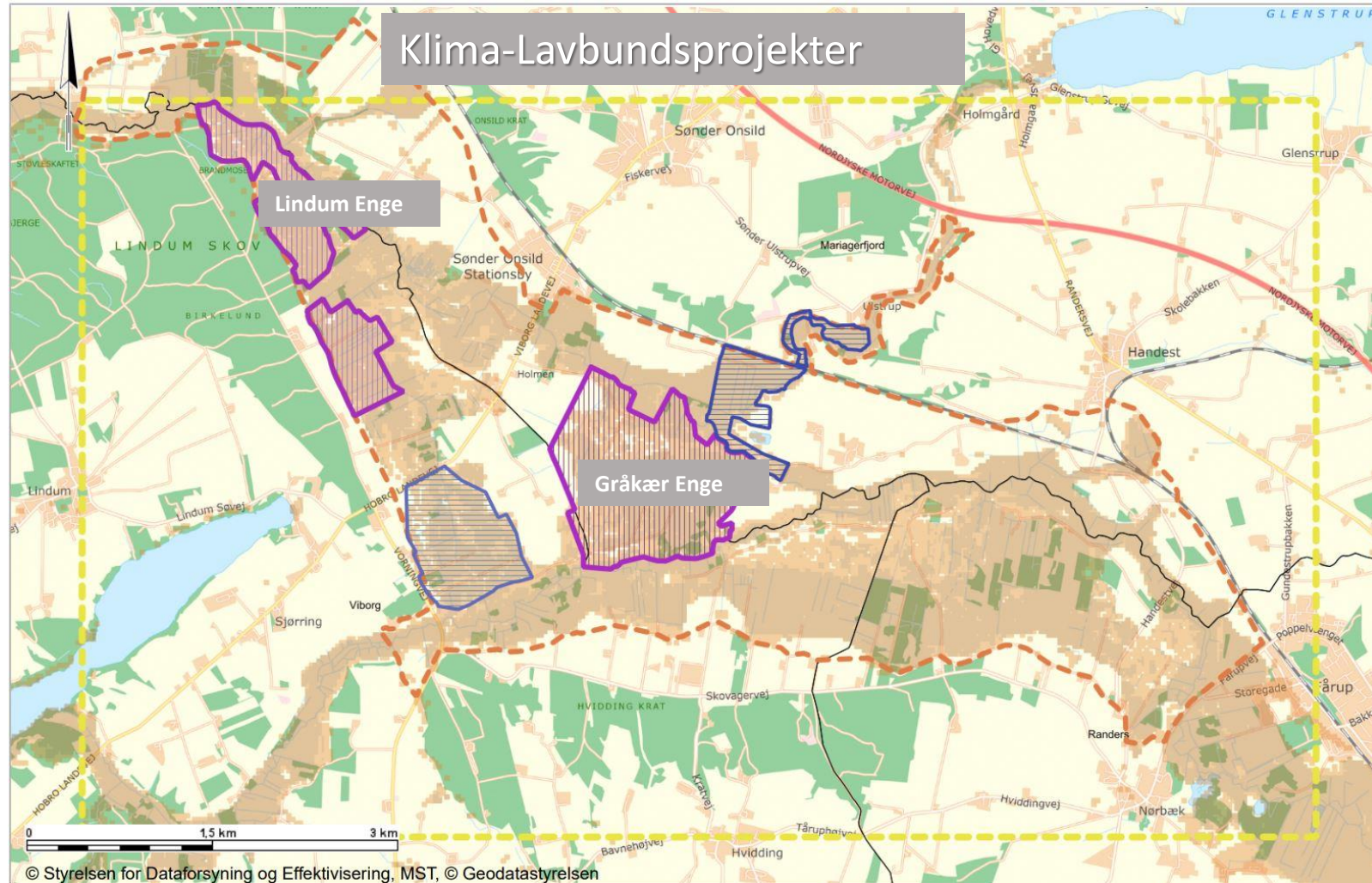
9. Friluftsliv	☒
10. Landdistriktsudvikling	☒
11. Arrondering af landbrugsjord	☒

MUFJO *Skalsådalen*

LIFE IP NATUREMAN

MUFJO *Skalsådal*

LIFE IP NATUREMAN – ”SDR. ONSILD ENGE”

Indsatsen skal baseres på

- ❖ Frivillige lodsejeraftaler
- ❖ Et lokalt engagement

A wide river flows through a lush green landscape under a cloudy sky. The river is the central focus, winding through the scene. The banks are covered in dense green grass and some shrubs. In the background, there are rolling hills and a line of trees. The sky is filled with soft, grey clouds, with a hint of blue visible. The overall mood is serene and natural.

FORLØBET INDTIL VIDERE

BORGERMØDE 30/11-2021

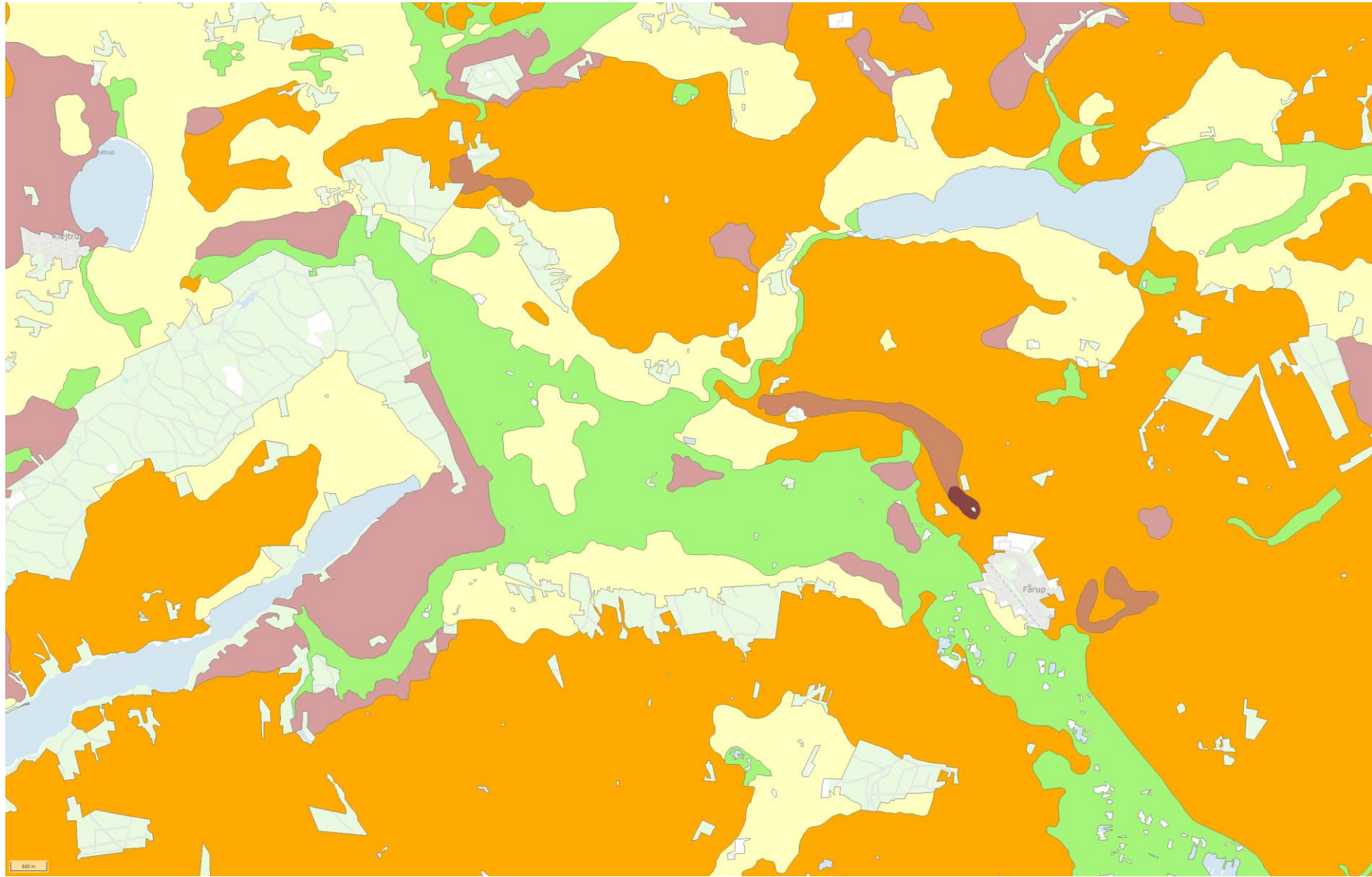

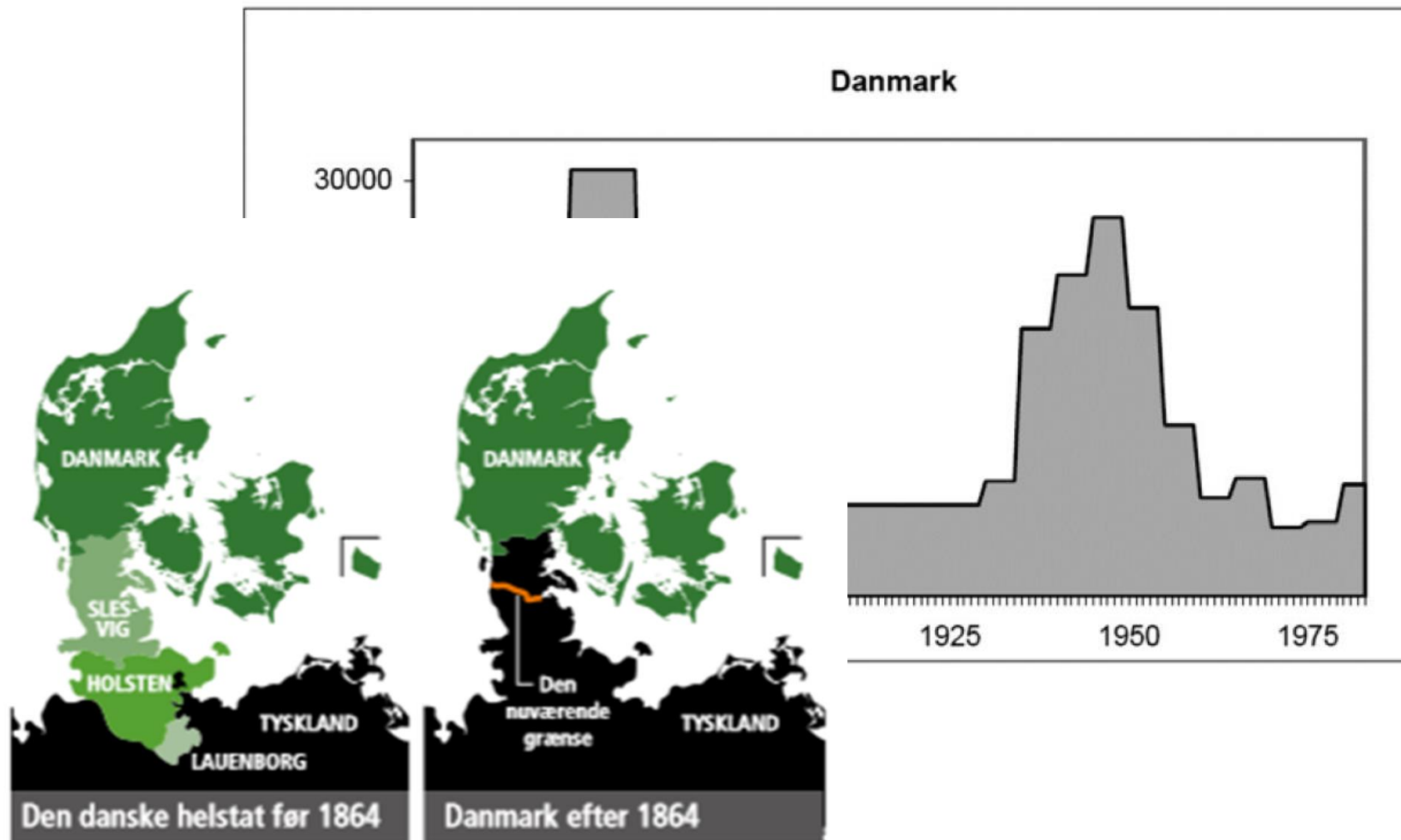

FREM TIDS FORTÆLLINGER OM VANDET

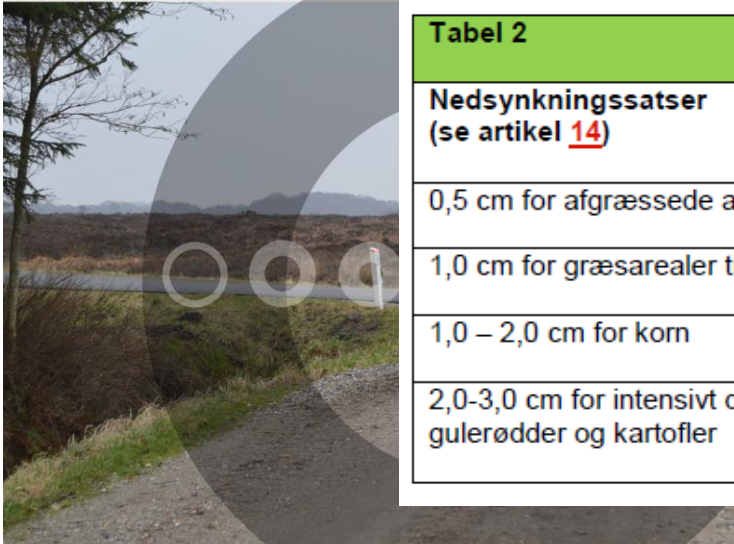

1864-krigen førte til tabet af hertugdømmerne Slesvig, Holsten og Lauenborg. Det var en national katastrofe. Danmark mistede 1/3 af sit samlede areal – fra 58.036 km² til 39.000 km² – og 2/5 af befolkningen – fra 2,6 mio. indbyggere til 1,6 mio. indbyggere.

Tørvejordene synker i Europa - Kan landmanden gøre noget?

2014

vfl.dk

Tabel 2

**Nedsynkningsratser
(se artikel [14](#))**

0,5 cm for afgræssede arealer

1,0 cm for græsarealer til hø

1,0 – 2,0 cm for korn

2,0-3,0 cm for intensivt dyrkede arealer med
gulerødder og kartofler

**Svenske nedsynkningsratser
(se artikel [23](#))**

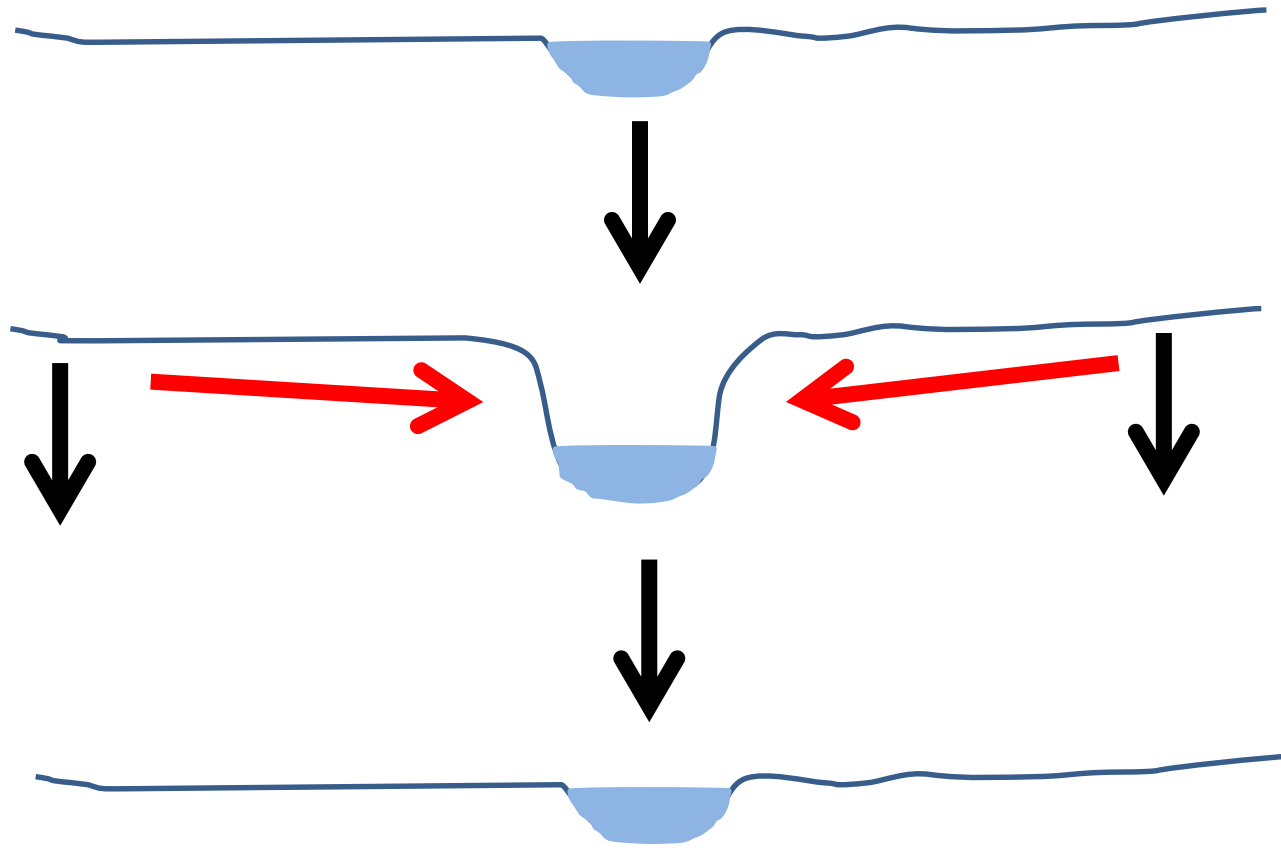
0,5 cm for græsarealer, ekstensiv arealanvendelse,
træer

1,0 cm for forvaltede græsarealer

1,5 cm for enårige afgrøder undtagen
rækkeafgrøder

2,5 cm for rækkeafgrøder

CO₂ frigivelse ca. 20 tons/ha pr. cm

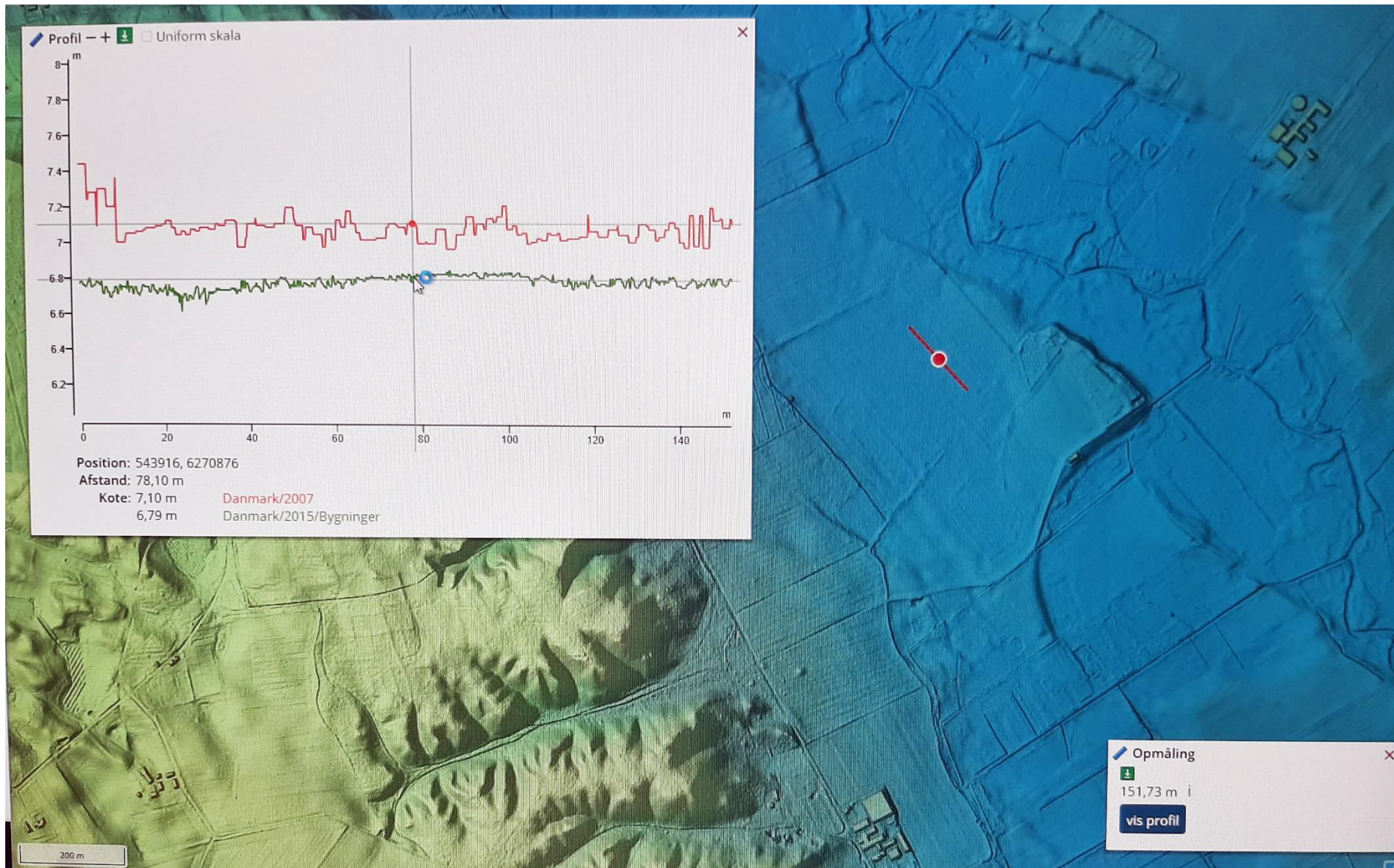

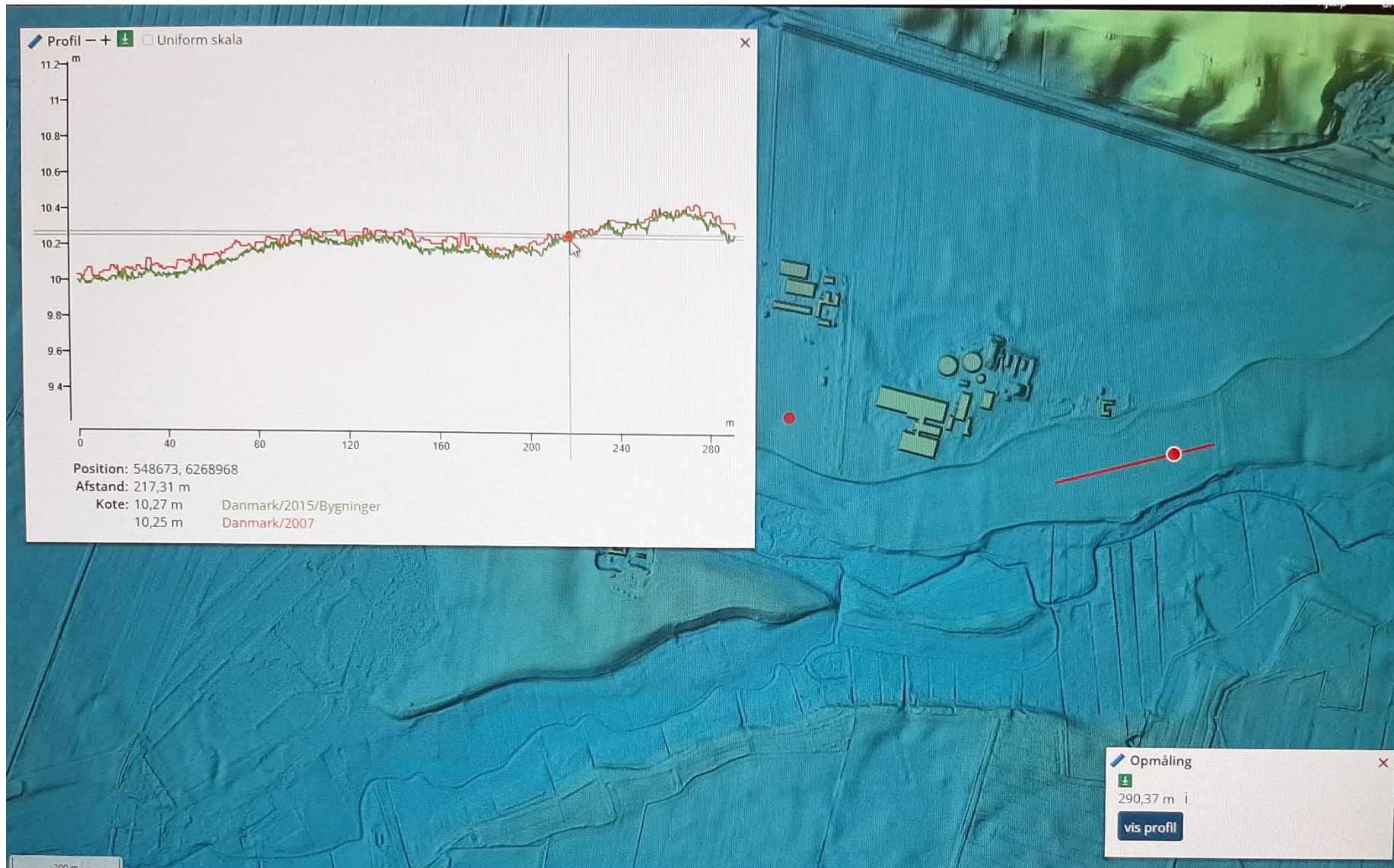

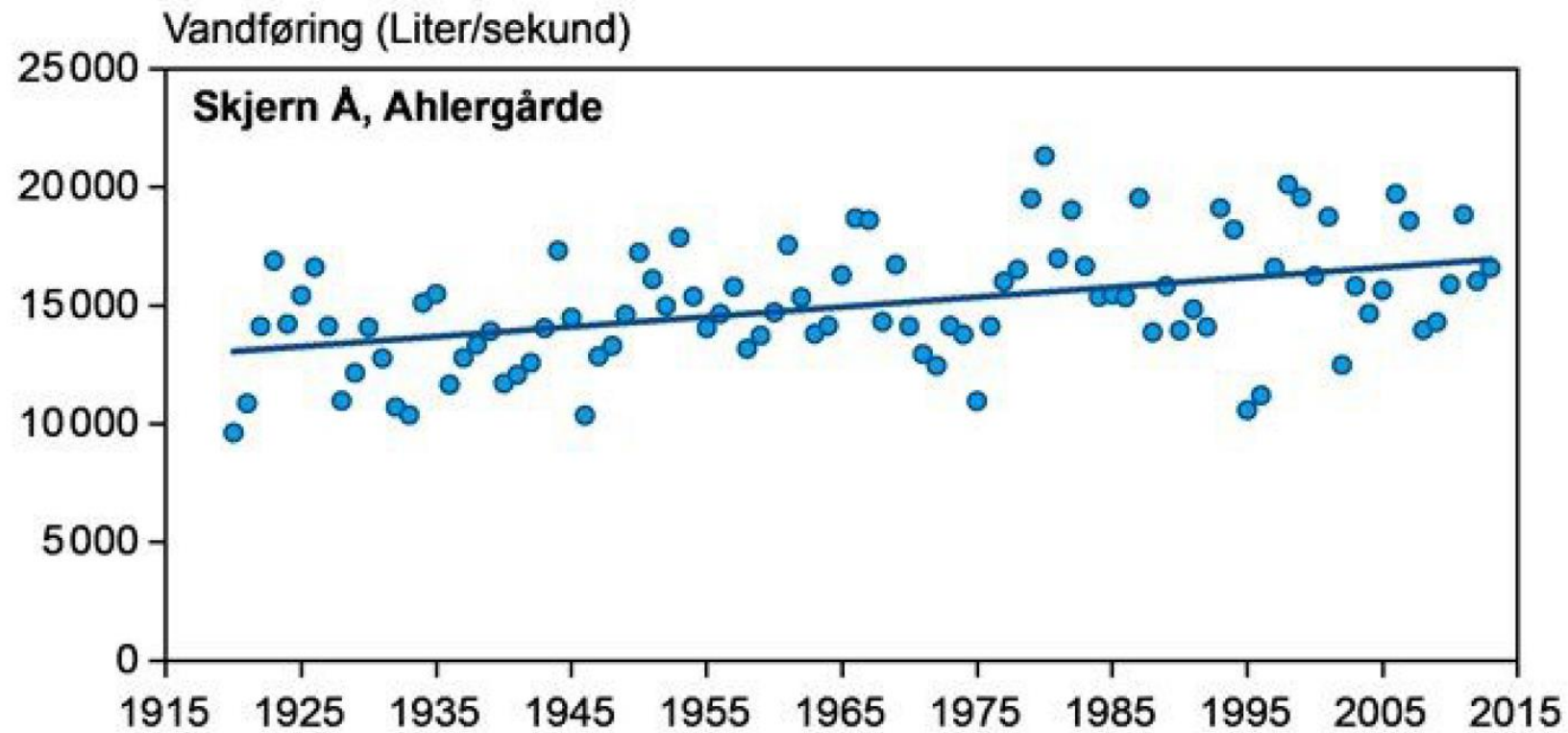

NATUREMAN

Figur 1: Vandmængderne er steget i vores vandløb de sidste 70-90 år. Her vist med et eksempel fra Skjern Å i Vestjylland.

A landscape photograph showing a river winding through green fields under a cloudy sky. The text is overlaid on a semi-transparent white rectangle in the center.

FREMTIDIGE MULIGHEDER I LANDSKABET

Fremtidige muligheder i landskabet

Mariagerfjord
Kommune

Storken

Levested

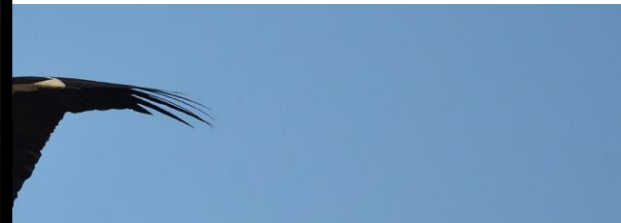
– Mad

– Unger

Mariagerfjord
Kommune

riagerfjord
mune

Mariagerfjord
Kommune

Mariagerfjord
Kommune

Mariagerfjord
Kommune

Bæredygtige boliger

Nye stier på tværs af landskabet

Mere effektivt landbrug

Rigere plante- og dyreliv

Besøgende ved åen

Åbent mosaiklandskab

Nye produktionsformer

FÆLLES VISION

Skalsådal - et sted med plads til både natur og mennesker

Vi er i kanten af vores kommuner, men centrum af vores liv og historier. Skalsådal er det, der samler os.

Vi ønsker at Skalsådal i fremtiden er et sted med god adgang til landskabet. Her er mulighed for at opleve og udforske en rig og varieret natur – og for at storken kan komme tilbage, hvis den vil. Her er plads til et effektivt landbrug, som tager aktiv del i naturforvaltningen og har et mindre klima- og miljøaftryk. Gennem fællesskab og samarbejde udvikler vi ådalen og gør den til et endnu bedre sted at bo.

ARBEJDE I TEMATISKE SPOR

FORSLAG TIL TEMAER /ARBEJDSGRUPPER

- Natur og biodiversitet
- Stier, broer og forbindelser
- Friluftsliv og rekreation: shelters, kanoophaling, bålplads, faciliteter
- Græsningsmodeller
- Kulturhistorie og formidling: Margrethebroen, De Hullede Sten,...
- Landdistriktsudvikling og nye forretningsmuligheder: biomassehøst, frilandskød,...

ARBEJDE I TEMATISKE SPOR

- Formulér et formål for temaet/gruppens arbejde
- Back-tracking-øvelse
- Næste skridt

Efter pausen bedes I sætte sig ved det temabord I gerne vil arbejde med.

FORSLAG TIL TEMAER /ARBEJDSGRUPPER

- Natur og biodiversitet
- Stier, broer og forbindelser
- Friluftsliv og rekreation
- Græsningsmodeller
- Kulturhistorie og formidling
- Landdistriktsudvikling og nye forretningsmuligheder

A landscape photograph showing a river winding through a lush green field. The sky is filled with large, grey clouds, and the overall scene is somewhat overcast. The word "PAUSE" is written in large, bold, black capital letters across the center of the image. The foreground is dominated by tall grasses and some bushes, with the river flowing towards the background where a line of trees is visible.

PAUSE

ARBEJDE I TEMATISKE SPOR

TEMAER

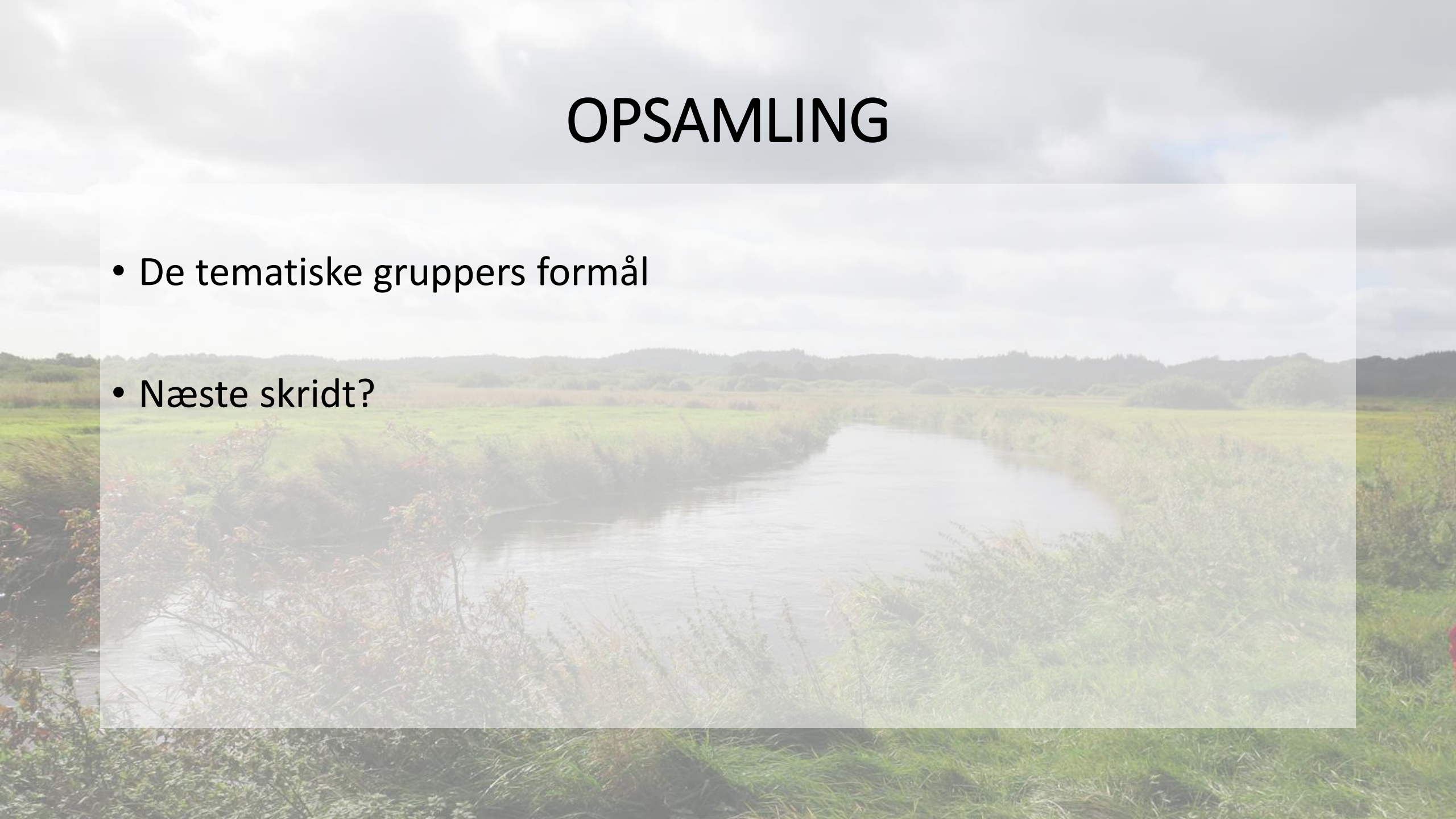
- Natur og biodiversitet
- Stier, broer og forbindelser
- Friluftsliv og rekreation
- Græsningsmodeller
- Kulturhistorie og formidling
- Landdistriktsudvikling og nye forretningsmuligheder

ARBEJDE

- Formulér et formål for temaet/gruppens arbejde
- Back-tracking-øvelse
- Næste skridt

OPSAMLING

- De tematiske grupperes formål
- Næste skridt?

NÆSTE SKRIDT

- De tematiske grupper aftaler internt deres videre arbejde
- Øvrige ideer
 - Markvandring om græsningsmodeller (for landbrugsinteresserede)
 - Temamøde om vand (for landbrugsinteresserede)
 - ...
- *Andre arrangementer*
 - *23. april 2022: Vandretur Trinderup Krat, Onsild Lokalhistorie*
 - *4. maj 2022: Byvandring Sdr. Onsild St.by, Onsild Lokalhistorie*

Randers Kommune

Lars Sandberg

tlf.nr. 89 15 18 56 | lars.sandberg@randers.dk

Mariagerfjord Kommune

Rasmus Fuglsang Frederiksen

tlf.nr. 97 11 36 19 | rafre@mariagerfjord.dk

Viborg Kommune

Eva Christensen

tlf.nr. 87 87 55 71 | echr@viborg.dk

Naturstyrelsen Himmerland

Kjeld Lundager Jørgensen

tlf.nr. 41 15 77 66 | kjelj@nst.dk

Landbrugsstyrelsen

Jens Berge Laursen

tlf.nr. 21 34 17 21 | jenlau@lbst.dk

Københavns Universitet – Antropologi

Inge-Merete Hougaard

tlf.nr. 60 86 59 01 | imh@anthro.ku.dk

Tak for i aften!

Mariagerfjord
Kommune

Randers Kommune

VIBORG
KOMMUNE

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

PROJEKTET ER FINANSIERET AF:

VELUX FONDEN

